

Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira sastali su se u Sarajevu 29. i 30. juna 2009. godine. Predsjedavajući Vijeća ministara BiH, predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućih Parlamentarne skupštine BiH i lideri političkih stranaka na vlasti prisustvovali su dijelovima sastanka.

Upravni odbor je pozdravio osnivanje radne grupe za popis državne imovine i činjenicu da je Predsjedništvo BiH zadužilo Ministarstvo odbrane BiH da osnuje komisiju za uništavanje oružja, konstatujući da ni jedna od ovih aktivnosti nije rezultirala konkretnim pomacima u pravcu realizacije ciljeva koji se odnose na državnu i vojnu imovinu. Upravni odbor je pozdravio usvajanje dva preostala pravilnika predviđena Zakonom o azilu i imigraciji u okviru realizacije cilja jačanja vladavine prava.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira nastavio je razgovore o izgledima za tranziciju OHR u EUSR te izrazio zabrinutost i razočarenje stepenom pomaka načinjenih nakon posljednjeg sastanka u martu 2009. godine. Koraci koje su poduzeli organi vlasti BiH nisu dovoljni za ono što je trebalo biti postignuto i ono što je moglo biti postignuto nakon posljednjeg sastanka Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je podsjetio organe BiH da u potpunosti moraju realizirati pet ciljeva i dva uslova prije tranzicije OHR-EUSR. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira tražio je od visokog predstavnika da nastavi sa poduzimanjem svih odgovarajućih mjera da osigura da pet ciljeva u potpunosti bude realizirano. Sve dok ovo ne bude završeno, OHR će ostati u BiH i nastaviti će da vrši svoj mandat u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir u BiH,

osiguravajući puno poštivanje mirovnog sporazuma.

Upravni odbor je također pozdravio tekuće pripreme za ojačano prisustvo EUSR-a u BiH nakon konačnog zatvaranja OHR-a.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravio je napredak postignut na nekim od prioriteta iz Europskog partnerstva te podvukao značaj potrebe da organi BiH poduzmu aktivnosti koje su potrebne za dalju implementaciju Europskog partnerstva. U tom pogledu, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podržao je održavanje prvog koordinacijskog sastanka za europske integracije održanog 18. juna i urgirao da organi BiH iskoriste ovaj forum za ubrzanje provedbe reformi koje proističu iz prioriteta Europskog partnerstva kao i drugih pitanja koja se odnose na pristup u EU. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira također je pozdravio nedavno usvajanje četiri zakona koji su potrebni za liberaliziranje viznog režima i pozvao organe BiH da što prije realiziraju preostale zahtjeve u tom pogledu. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira izrazio je razočarenje činjenicom da još uvijek nije imenovan direktor Direkcije za europske integracije. Dugotrajna upražnjenost ove funkcije sprečava napredak u implementaciji Europskog partnerstva. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira naglašava važnost pojačane regionalne saradnje, uključujući i saradnju u oblasti pravosuđa i trgovine. U tom kontekstu, Upravni odbor je izrazio zabrinutost činjenicom da je u Parlamentu BiH donesen Zakon o zaštiti domaće proizvodnje, kojim se krše međunarodne obaveze BiH koje proističu iz Sporazuma CEFTA. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravio je kontakte koji su nedavno uspostavljeni između ministara pravde BiH i Srbije, čiji je cilj unapređenje saradnje u pravosuđu.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira izrazio je zabrinutost u vezi sa razvojem političke situacije u BiH u posljednje vrijeme, posebno u vezi sa usvajanjem zaključaka 14. maja od strane Narodne skupštine Republike Srpske. Izjave i aktivnosti kojima se osporavaju suverenitet i ustavni

poredak BiH, kao i pokušaji poništavanja prethodno dogovorenih reformi i slabljenje postojećih institucija na državnom nivou pokazuju otvoreno nepoštivanje fundamentalnih principa Mirovnog sporazuma, što je neprihvatljivo i mora prestati. Ove aktivnosti su također u suprotnosti sa Općim okvirnom sporazumom za mir i davno pokrenutim naporima Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira na podržavanju izgradnje državnih institucija. Aktivnosti kao što su ove bit će uzete u obzir prilikom procjene drugog uslova koji je postavio Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira za tranziciju OHR-EUSR, a to je pozitivna procjena situacije u BiH od strane Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira zasnovana na punom poštivanju Dejtonskog mirovnog sporazuma.*

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravio je indikacije da je obnovljena opredjeljenost prudske trojke i drugih političkih lidera da uskoro nastave sa razgovorima. Upravni odbor je ponovo uputio poziv svim političkim strankama i akterima u BiH da nastave sa aktivnostima u duhu kompromisa i traženja zajedničkih rješenja koja su otjelotvorena u prudskom procesu i pojačaju svoj angažman u razgovorima o budućim reformama i podrže napore u provođenju reformi koje su potrebne da ova zemlja krene naprijed. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozvao je visokog predstavnika da podstiče i pruža pomoć u održavanju sastanaka relevantnih stranačkih lidera kako bi se pokrenuo širi proces dijaloga i kompromisa u cilju ubrzanja provođenja reformi.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira izrazio je nezadovoljstvo činjenicom da Strategija za implementaciju Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir koju je podržao UNHCR, a koja predstavlja značajan dio Prudskog sporazuma iz novembra 2008. godine, nije usvojena zbog protivljenja delegata iz RS u Domu naroda BiH, usprkos činjenici da su Strategiju prethodno usvojili i Vijeće ministara i Zastupnički dom BiH. Upravni odbor je pozvao organe BiH da usvoje Strategiju bez daljeg odlaganja.

Iako ustavna reforma nije dio ciljeva i uslova za zatvaranje OHR-a, ona je i dalje jedan od suštinskih prioriteta. Lideri političkih stranaka i predsjedavajući oba doma Parlamenta BiH potvrdili su da, u svjetlu težnji BiH da se priključi EU, ona treba da postane funkcionalnija država. To je od ključne važnosti u smislu njihovih još jednom istaknutih težnji ka EU. Zato je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozvao političke stranke da ponovo pokrenu razgovore o ustavnim promjenama i nastave sa uspjehom postignutim u slučaju ustavnog amandmana za Distrikt Brčko, kako bi iskoristili ovu godinu u kojoj nema izbora. Upravni odbor poziva sve strane da utvrde pozicije koje mogu služiti kao realna osnova za buduće pregovore, a ne maksimalističke pozicije kojima se osporava Opći okvirni sporazum za mir.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravio je procjenu supervizora za Brčko da institucije Distrikta, kao cjelina, funkcioniraju efikasno i po svemu sudeći trajno. Upravni odbor je izrazio žaljenje što entiteti i država nisu riješili preostala pitanja navedena u komunikeu iz marta 2009. godine u pogledu Distrikta Brčko. Upravni odbor je jednoglasno prihvatio preporuku supervizora za Brčko da se u jesen 2009. godine donese odluka o okončanju supervizije pod uslovom da entiteti i država ispune preostale uslove koji su supervizoru potrebni da bi mogao obavijestiti Arbitražno vijeće o punoj provedbi

Konačne odluke.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira smatra da je neprihvatljivo da Gradsko vijeće Mostara nije imenovalo gradonačelnika čak ni osam mjeseci nakon izbora. Upravni odbor je pozvao visokog predstavnika da preduzme dalje korake kako bi olakšao proces izbora novog gradonačelnika Mostara.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravio je izbor državnog ombudsmena za ljudska prava u decembru 2008. godine, te izražava žaljenje zbog ostavke hrvatskog ombudsmena tri

mjeseca kasnije i apelira na Republiku Srpsku da bez odlaganja usvoji zakon kojom ukida i vrši prenos institucije Ombusmena RS, kako bi se prevazišla blokada u spajanju tri institucije.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira naglasio je važnost slobode izražavanja, uključujući i slobodne i nezavisne medije, ali takođe i potrebu za političkom nezavisnošću regulatornih tijela za komunikacije. Regulatorna tijela imaju izuzetno važnu ulogu ne samo u uređivanju oblasti elektronskih medija i osiguravanju slobode medija, nego i u razvoju novih informacijskih tehnologija te razvoju telekomunikacijskog sektora u BiH. Kako bi bila efikasna, regulatorna tijela za komunikacije moraju biti finansijski i politički nezavisna i slobodna od svakog političkog uticaja. Vijeće za implementaciju mira oštro je osudilo napade na novinare i konstatovalo da se situacija vezana za slobodu medija pogoršava, te apelirao na organe vlasti na svim nivoima u BiH da poduzmu odgovarajuće mjere.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je konstatovao da globalna ekonomska recesija ima negativan uticaj na Bosnu i Hercegovinu. Upravni odbor je pozdravio dogovor između lokalnih organa vlasti i osoblja Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u vezi sa *stand-by* aranžmanom, koji će uskoro biti razmatran na sjednici Izvršnog odbora MMF-a. Vijeće za implementaciju mira je apeliralo na organe vlasti na svim nivoima da provedu dogovorene mjere i nastave raditi na reformama usmjerenim na konsolidiranje javnih finansijskih. Vijeće je također podstaklo organe vlasti da sarađuju sa Svjetskom bankom na kreiranju i implementiranju reformi koje će osigurati održiviji, efikasniji i pravičniji sistem socijalne zaštite i platni sistem javnog sektora.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je sa zabrinutošću konstatovao da je došlo do ozbiljnog pogoršanja u radu Elektroprenosa BiH zbog kontinuiranog bojkota Upravnog odbora od strane organa vlasti iz Republike Srpske, i pozvalo Vladu Republike Srpske da se što prije ponovo konstruktivno angažira

u okviru ovog poduzeća i doprinese njegovom nesmetanom funkcioniranju, u skladu sa obavezama od 6. novembra 2008. godine i 3. decembra 2008. godine.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je pozvao nadležne organe vlasti da osiguraju što brži napredak u sljedećim oblastima, kako bi ispunili pet ciljeva plana aktivnosti OHR-a

Cilj 1. – Postizanje prihvatljivog i održivog rješenja za pitanje raspodjele imovine između države i drugih nivoa vlasti:

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je pozvao Radnu grupu za popis imovine BiH da pokrene, planiranim tempom, sve aktivnosti koje su potrebne da bi se osiguralo pravovremeno popisivanje i dostavljanje popisa imovine, uključujući i usvajanje svih operativnih instrukcija koje, u pogledu suštine i forme, moraju biti usklađene sa mandatom Radne grupe definiranim odlukama Vijeća ministara BiH. Nadalje, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je pozvao lidere političkih stranaka da se konstruktivno angažiraju na postizanju koncenzusa u vezi sa principima i kriterijima, koji će se uključiti u sporazum između vlada kojim će se riješiti vlasnička prava države i drugih nivoa vlasti, i kojim će se Komisija za državnu imovinu BiH voditi u izradi nacrtu zakona u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir.

Cilj 2. – Prihvatljivo i održivo rješenje pitanja imovine odbrambenih struktura:

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je sa zabrinutošću konstatirao da nije postignut značajan napredak u pogledu postizanja pravovremenog i nezaustavljivog prenosa vlasništva nad šedeset i devet lokacija potrebnih za buduće odbrambene svrhe, i odobravanja i implementacije detaljnog i relanog plana za uništavanje viška naoružanja i eksploziva (AWE). Vijeće za implementaciju mira je pozvalo entitetske vlade, nadležne općinske organe vlasti i sudove da pruže pomoć

Ministarstvu odbrane u prikupljanju ažuriranih podataka o imovini kako bi Ministarstvo pripremilo Aneks na Sporazum o prenosu, te dostavljajući tehničke detalje o imovini potrebne za buduće odbrambene svrhe, kako je to utvrđeno postojećom Odlukom Predsjedništva o obimu, strukturi i lokacijama Oružanih snaga. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je pozvao ministra odbrane BiH da Vijeću ministara na razmatranje dostavi pravno i tehnički utemeljen sporazum između vlada u vezi sa nepokretnom vojnom imovinom, odnosno da ga dostavi državnoj i entitetskim vladama na potpisivanje. Odbor je također pozvao ministra da Predsjedništvu BiH dostavi odgovoran plan za uništavanje viška naoružanja i eksploziva, na odobrenje, kao i da ga dostavi Ministarstvu odbrane BiH, u cilju njegove implementacije. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je konstatirao da nepostizanje ovog cilja pred odbrambene strukture stavlja neodržive zahtjeve za resursima i na taj način ugrožava proces reforme odbrane.

Cilj 3. – Puna provedba Konačne odluke o Brčko Distriktu:

Institucije Distrikta u cjelini sada efikasno i po svemu sudeći trajno funkcioniraju. Međutim, entiteti još uvijek nisu ispunili preostale obaveze prema odlukama Tribunala u pogledu rješavanja pitanja uzajamnih dugovanja, omogućavanja promjene entitetskog državljanstva za stanovnike Brčkog ili reguliranja pitanja snabdijevanja Distrikta električnom energijom. Pitanje udjela Brčko Distrikta u zlatu i drugim prihodima iz sredstava SFRJ još uvijek nije riješeno. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira poziva entitete, i državu po potrebi, da riješe ova pitanja najkasnije do 15. septembra 2009. godine.

Cilj 4. – Fiskalna održivost:

Postoji potreba da se fiskalna koordinacija u BiH dalje ojača. Stoga nadležni organi treba da osiguraju adekvatno funkcioniranje Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje i Državnog fiskalnog vijeća.

Cilj 5. – Jačanje vladavine zakona:

Nadležni organi treba da ubrzaju provođenje Državne strategije za rješavanje slučajeva ratnog zločina, Državne strategije za reformu pravosudnog sektora, te Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu.

Upravni odbor je ponovio poziv nadležnim organima BiH da ispune svoje obaveze iz međunarodnog prava da u potpunosti sarađuju sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju, tako što će omogućiti hapšenje Ratka Mladića bez daljih odlaganja, i razbiti njegovu mrežu podrške. Upravni odbor je izrazio svoje nezadovoljstvo zbog toga što niko nije odgovarao za bijeg Radovana Stankovića i što se nisu poduzeli naponi da se on uhapsi. Upravni odbor je apelirao na BiH da postigne regionalne sporazume o krivičnom gonjenju a treba pokrenuti i razgovore sa susjednim državama o uklanjanju prepreka vezanih za nemogućnost isporučivanja bjegunaca i osuđenih počinilaca krivičnog djela.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira apelirao je na Vijeće ministara BiH da usvoji amandmane na Zakon o Sudu BiH i Zakon o Tužilaštvu BiH. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira dalje je ohrabrio organe vlasti BiH da potvrde svoje opredjeljenje za jačanje vladavine prava poduzimanjem potrebnih koraka kako bi se produžili mandati međunarodnih sudija i tužilaca, tako što će pozitivno razmotriti preporuke haškog tribunala, i uzeti u obzir stavove domaćih pravosudnih institucija.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podsjetio je organe vlasti i lidere političkih stranaka da je BiH međunarodno priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet zagarantovan Općim okvirnim sporazumom za mir. Svako osporavanje osnovih elemenata mirovnog sporazuma smatraće se neprihvatljivim, uključujući i jednostrane korake čiji je cilj ugrožavanje ustavnog poretka BiH. Visoki predstavnik će i dalje osiguravati puno poštivanje mirovnog

sporazuma te pratiti napredak u vezi sa ciljevima i uvjetima koje je Upravni odbor postavio za zatvaranje OHR-a. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira kontinuirano će pratiti situaciju.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ponovio je svoju punu podršku visokom predstavniku i mogućnosti da koristi cijeli niz ovlasti kako bi osigurao puno poštivanje mirovnog sporazuma te podsjetio sve organe u BiH na njihovu obavezu da osiguraju da se to u potpunosti poštuje. Upravni odbor je istakao da visoki predstavnik zadržava potrebne instrumente da odgovori na osporavanja mirovnog sporazuma.

Sljedeći sastanak političkih direktora održaće se u Sarajevu 18. i 19. novembra 2009. godine.

** Delagacija Ruske Federacije nije se mogla pridružiti ostatku Vijeća za implementaciju mira u vezi sa ovim stavom.*